

FEDERÁLNÍ MINISTERSTVO VNITRA

Č.j.: OV—039/A—89

14. VIII. 1989



~~TAJNÉ!~~

Výtisk č. 43

Počet listů: 16

Počet příloh: 1

DENNÍ SITUAČNÍ ZPRÁVA č. 108

Upozornění: materiál je určen výhradně k informaci adresáta.

Nesmí být rozmnožován a po využití podléhá do 10 dnů vrácení federálnímu ministerstvu vnitra (odboru analytiky a informací Vnitřní a organizační správy FMV).

1. Bezpečnostní situace v ČSSR

V průběhu 11. až 13. srpna 1989 nedošlo na území ČSSR k závažnému narušení klidu a veřejného pořádku.

Vnitřní protivník pokračuje nadále v rozšiřování protisocialistické výzvy "Několik vět" a získávání podpisů na její podporu mezi našimi občany /Východočeský, Jihomoravský, Středočeský, Severočeský, Západoslovenský a Jihočeský kraj/. Dotazníková akce tzv. nezávislé skupiny pro průzkum veřejného mínění pokračovala ve Středočeském, Západoslovenském a Středoslovenském kraji. Letáky s výzvou k účasti občanů na protestních akcích k výročí 21. srpna byly zjištěny v Praze, ve Východočeském a Jihomoravském kraji.

V Praze byly ve dnech 11. a 12.8.1989 zaznamenány celkem dva anonymní telefonáty, vyhrožující umístěním trhavin v hotelu a na palubě letadla. Oba byly prověřeny jako klamné, po pachatelích se pátrá.

Celkem 4 občanům bylo opakovaně vyhrožováno usmrcením /případně členů jejich rodin/ pro veřejnou a politickou angažovanost. Tyto případy byly zjištěny v Praze, v Jihočeském a Jihomoravském kraji.

V Praze, Severomoravském a Západočeském kraji bylo zjištěno celkem 6 nepřátelských nápisů nebo kreseb s nacistickými symboly. Po pachatelích se pátrá.

Kromě požáru seníku JZD Trhový Štěpánov /okr. Benešov/, při kterém byla způsobena škoda 2,5 miliónu Kčs /informovaly o něm sdělovací prostředky/, nedošlo k závažné mimořádné události v čs. národním hospodářství, dopravě a spojích.

2. Nepřátelská činnost

Ve dnech 11. - 13.8.1989, vždy mezi 17.15 - 18.00 hodin byly na pěší zóně v Praze opět uspořádány tzv. tiché pochody, kterých se každý den zúčastnilo 20 - 30 osob. Akce proběhly bez upoutání pozornosti ostatních občanů, k narušení klidu a veřejného pořádku nedošlo.

V Brně byla založena nová nezávislá iniciativa Hnutí za nenásilí, která se hlásí k učení Mahátmá Gándhího a plánuje nenásilné akce podle jeho vzoru, např. ignorováním některých nařízení nebo opatření státních orgánů. První vystoupení tohoto charakteru se má uskutečnit 21.8.1989. Forma zapojení do této nezávislé iniciativy má být volná, bez přihlášek a programového prohlášení, mají být určeni pouze mluvčí. Za Severomoravský kraj byl navržen Ivo MLUDEK /1962/ z Opavy. Hnutí za nenásilí má podporu HAVLA, DUBČEKA a kardinála TOMÁŠKA. ŠABATA hodlá prosadit zástupce této iniciativy do Evropského mírového parlamentu.

Byl získán poznatek, že člen Hnutí za občanskou svobodu /HOS/ ze Středoslovenského kraje má v úmyslu získat zbraně přepadením příslušníka SNB nebo vyloupením některého objektu, kde jsou zbraně uloženy. K tomu hodlá vytvořit skupinu stejně smýšlejících mladých lidí. Jeho činnost je ve stádiu dokumentace.

Stoupenci undergroundu z Prahy plánují účast na demonstraci 21.8.1989 na Václavském náměstí. Kromě toho již 19. a 20.8.1989 mají pětičlenné skupiny pokládat květiny na místech, kde v srpnu 1968 došlo k obětem na životech. Počítají s účastí polských státních příslušníků, kteří mají přijet do ČSSR. Má jít nejen o exponenty Solidarity /např. BUJAK, MICHNIK/, ale i o větší počet jejích dalších členů.

Na různých místech republiky pokračovalo rozšiřování výzvy "Několik vět". Z Prahy byla zaslána výzva, vyhotovená počítačovou tiskárnou, na adresu ZV ROH TESLA Kolín /Středočeský kraj/ a ředitelství Severočeských papíren Štětí /Severočeský kraj/. V Západoslovenském kraji byla výzva vhozena do dopisních schránek 3 občanům města Šahy. V Jihomoravském kraji bylo dne 11.8.1989 vhozeno do dopisních schránek občanů v 5 čtvrtích Gottwaldova celkem 500 tiskovin s výzvou "Několik vět", druhá strana tiskoviny obsahovala výzvu k solidaritě s uvězněným Stanislavem DEVÁTÝM. V Jihočeském kraji bylo dne 11.8.1989 na veřejně přístupných místech v Písku vylepeno 6 kusů a za stěrače automobilů zasunuty 3 kusy letáků s textem "Několik vět". Na dalších 20 místech byly zjištěny stopy po vylepení dalších letáků, které však již byly strženy. Jeden výtisk výzvy byl nalepen v Bratislavě na sloupu divadla P.O. Hviezdoslava. Po dosud neznámých rozšiřovateli se pátrá.

Bylo zaznamenáno další rozšiřování letáků HOS s výzvou občanům k účasti na akcích k výročí 21. srpna, o kterých jsme již informovali. V Praze 4 vylepili zatím nezjištění pachatelé na veřejně přístupných místech 11 letáků, nález letáků v dopisních schránkách ohlásilo 7 občanů v Praze. Ve Východočeském kraji rozšiřoval tyto letáky mezi spoluzaměstnanci řidič SD Jednota ve Dvoře Králové nad Labem Jiří TMĚJ /1963/.

Ve vlaku na trati Brno - Přerov bylo dne 12.8.1989 zjištěno větší množství letáků s názvem Občanské iniciativy oznamují, položených na stolcích vagónů. Text připomíná pietní akt za čs. občany, kteří zahynuli v srpnu 1968, uctění jejich památky pěti minutami ticha, zpěvem státní hymny, položením květin a připnutím trikolory.

Celkem 3 letáky k výročí 21. srpna byly nalezeny na různých místech Prahy ve dnech 11. a 12.8.1989.

Další dotazníky ankety tzv. nezávislé skupiny pro průzkum veřejného mínění byly zjištěny ve Středočeském, Západoslovenském a Středoslovenském kraji.

V Praze byl dne 11.8.1989 zaznamenán anonymní telefonát vyhrožující destrukcí hotelu Intercontinental. Prohlídkou byl prověřen jako klamný. V Bratislavě vyhrožoval na tísňové lince městské správy VB neznámý pachatel třem sovětským diplomatům. Dne 12.8.1989 oznámil neznámý muž telefonicky na letišti Praha - Ruzyně, že na palubě letadla na lince do Havany je nálož. Letadlo bylo prohlédnuto včetně nákladu a všech zavazadel, výbušnina nebyla objevena. Cestující byli odbaveni se značným zpožděním náhradním letadlem. Po pachatelích se ve všech případech pátrá.

V Praze dne 10.8.1989 anonym telefonicky vyhrožoval zaměstnanci hotelu Praha fyzickou likvidací rodiny pro jeho členství v KSČ. V Jihočeském kraji bylo vyhrožováno fyzickou likvidací celkem 4 x telefonicky a jednou písemně údržbáři hotelu Palcát v Táboře, členu KSČ a Lidových milicí. Jedná se o reagenci na jeho veřejné odsouzení výzvy "Několik vět" otištěné v orgánu OV KSČ Tábor Palcát. Ve dnech 10. a 11.8.1989 bylo 2 x telefonicky vyhrožováno předsedovi MěNV v Bechyni s tím, že se blíží čas účtování. V Jihomoravském kraji, na nástěnce domu v Engelsově ulici ve Znojmě, byla nakreslena šibenice s nápisem KSČ v oprátce a jménem obyvatele domu, členu KSČ, který se aktivně podílí na veřejném a politickém životě.

Jako autor výhrůžného anonymního telefonátu do obchodního domu Prior v Mostě /Severočeský kraj/ z 15.5.1989 byl zjištěn mladistvý [REDAKCE] /1973/, učeň SOU strojního, člen SSM, dosud netrestán. Bylo mu vzneseno obvinění z tr. činu šíření poplašné zprávy. Vyšetřování je vedeno vazebně.

Dodatečně bylo zjištěno, že neznámý muž oznámil telefonicky předsedovi oblastního výboru odborového svazu pracovníků železniční, letecké a vodní dopravy v Košicích, že na 21.8.1989 se připravuje na železnici pětiminutová stávka. Jsou prováděna opatření k prověrce oznámení, event. k zamezení uvedenému protispolečenskému vystoupení.

Dne 13.8.1989 rozbil neznámý pachatel, po jehož totožnosti se pátrá, kamenem okno budovy OV KSS ve Velkém Krtíši /Středomoravský kraj/.

Nápisy hanobící Sovětský svaz, připomínající výročí 21. srpna a kresby nacistických symbolů byly zjištěny v Třinci /Severomoravský kraj/, v Praze a v Habartově /Západočeský kraj/, po pisatelích se pátrá.

Na základě dokumentovaných poznatků o rozšiřování výzvy "Několik vět" a získávání podpisů na její podporu bylo sděleno podezření z přečinu proti veřejnému pořádku podle § 6/c zák. č. 150/1969 Sb., celkem deseti osobám ve Východočeském, Západočeském, Jihomoravském a Východoslovenském kraji. Převážně jde o osoby dělnických profesí.

3. Negativní jevy a poruchy v čs. národním hospodářství

Náčelník provozního oddílu ČSD /PO ČSD/ Česká Třebová obdržel od kolektivu pracovníků železniční stanice Heřmanův Městec dopis, ve kterém požadují odvolání náčelníka této železniční stanice. Svůj požadavek, podpořený podpisovým archem s 33 podpisy /včetně předsedy ZO KSČ/, zdůvodňují nevhodným přístupem náčelníka k zaměstnancům dělnických profesí. Jako příklad jeho nevhodného jednání uvádějí propuštění průvodčího vlaku Jiřího LINHY pro opakované absence a neplnění pracovních povinností. Předseda ZO KSČ Čížek a předsedkyně ZO ROH Samková informovali výbor KSČ při PO ČSD Česká Třebová a náčelníka oddělení přepravy a dopravy o napjaté situaci v železniční stanici Heřmanův Městec a vinu svalují na náčelníka Janovského. Celá věc má charakter nátlakové akce zaměstnanců stanice, kteří odmítají plnit úkoly pod vedením náročného a nekompromisního hospodářského pracovníka. Odvolání náčelníka Janovského bylo požá-

dováno již v únoru 1989 anonymním dopisem adresovaným PO ČSD Česká Třebová, pod pohružkou vykoledování vlaků zakládáním zárážek do kolejiště. V několika případech již byly zárážky do kolejiště skutečně neznámou osobou vloženy.

4. Nejzávažnější mimořádné události a kriminální trestná činnost

a/ Mimořádné události v národním hospodářství a živelní pohromy

Navazuje na DSZ ze dne 7. června 1989: k nouzovému odhození výškové fasádní lávky nesené vrtulníkem v s.p. Chepos Brno. Jako příčina havárie byla znalci zjištěna náhlá změna směru rychlosti vzdušného proudění s poklesem otáček nosného rotoru vrtulníku. Původně stanovená škoda 950 000 Kčs byla upřesněna na 1 224 000 Kčs. Nešlo o zavinění konkrétní osobou, proto bylo stíhání pro trestný čin obecné ohrožení, ve smyslu trestního řádu zastaveno.

Vyšetřovala MS VB Brno.

V noci z 8. na 9. srpna 1989 v JRD ČSLA Veľké Zálužie /okr. Nitra/ došlo k úhynu 8 kusů jatečního hovězího dobytka a dalších 22 kusů muselo být poraženo. Dle vyjádření veterinárních lékařů bylo příčinou úhynu přežrání nenasycených zvířat. Z uhynulého dobytka i z krmiva byly zajištěny vzorky k laboratornímu zkoumání. Uvedenému JRD vznikla škoda 100 000 Kčs.

Vyšetřuje OS SNB Nitra.

Dne 10. srpna 1989 došlo při přepravě 3 000 norků z Holandska kamionem ČSAD Prešov do Drubežárskeho štátného statku v Podhradníku /okr. Prešov/ z dosud nezjištěných příčin k úhynu 879 ks těchto zvířat. Veterinární lékař odebral 40 uhynulých zvířat k zjištění příčiny úhynu. Státnímu statku vznikla škoda asi 165 000 Kčs.

Vyšetřuje OS SNB Prešov.

V noci z 10. na 11. srpna 1989 v obci Soutice /okr. Benešov/ vznikl z dosud nezjištěných příčin požár seníku JZD Trhový Štěpánov. Ke zranění osob nedošlo. Shořením 32 vagónů sena a budovy seníku

vznikla škoda asi 2 500 000 Kčs. Příčina požáru se zjišťuje.

Vyšetřuje OS SNB Benešov.

V noci z 10. na 11. srpna 1989 v s.p. Karlovarský porcelán, závod Nová Role /okr. Karlovy Vary/ dosud neznámý pachatel poškodil dva stroje k dopravě výrobků. Škoda na strojním zařízení činí asi 10 000 Kčs, následná škoda na výrobě činí asi 30 000 Kčs. Ve věci bylo zahájeno stíhání pro trestný čin poškození majetku v socialistickém vlastnictví. Po neznámém pachateli se pátrá.

Vyšetřuje OS SNB Karlovy Vary.

Dne 11. srpna 1989 v 17.25 hodin v Odolově /okr. Trutnov/ došlo na Dole Z. Nejedlý při provádění trhacích prací k nadměrnému výronu kysličníku uhličitého a metanu. Směsí plynu byli zasaženi a usmrceni tři horníci. Lékařem bylo jako příčina smrti stanoveno udušení a otrava plynem. Ve věci bylo zahájeno stíhání pro trestný čin ublížení na zdraví. Příčina výskytu nadměrného množství kysličníku uhličitého a metanu je předmětem dalšího šetření.

Vyšetřuje OS SNB Trutnov.

b/ Násilná trestná činnost

Navazuje na DSZ ze dne 14. června 1989 : k vraždě [REDAKCE] /nar. 1919/ v obci Zázrivá /okr. Dolný Kubín/. Jako pachatel byl zjištěn a vzat do vazby [REDAKCE] /nar. 1949, bytem Ostrava, dělník, 2x soudně trestán/. Bylo mu vzneseno obvinění pro trestný čin vraždy. Motivem jeho jednání byla snaha získat peníze.

Vyšetřuje KS SNB Banská Bystrica.

Navazuje na DSZ ze dne 8. srpna 1989 : k pokusu trestného činu vraždy, kterého se dopustil [REDAKCE] /nar. 1953/ na své manželce. Jmenovaný se dne 12. srpna 1989 přihlásil na OO VB Kladno a byl dán do vazby.

Vyšetřuje OS SNB Kladno.

Dne 12. srpna 1989 v 00.45 hodin v Holíči /okr. Senica/ podnapilý [REDAKCE] /nar. 1961, bytem Svatobořice, okr. Hodonín, ošetřovatel v Agropodniku tamtéž, 1x soudně trestán/ znásilnil a údery do hlavy usmrtil [REDAKCE] /nar. 1939, bytem Holíč, vychovatelka/. Lékař jako příčinu smrti stanovil zlomeninu spodiny lebeční. [REDAKCE] byl na místě činu zadržen. Motiv jeho jednání a další okolnosti případu jsou předmětem vyšetřování.

Vyšetřuje Správa SNB hl.m. Bratislavy a Zsk.

Dne 12. srpna 1989 v 16.05 hodin byl na OO VB Židlochovice /okr. Brno-venkov/ oznámen nález mrtvoly [REDAKCE] /nar. 1937, bytem Žabčice, okr. Brno-venkov, invalidní důchodce/ v jeho domě. Ohledáním místa činu bylo zjištěno, že neznámý pachatel udeřil [REDAKCE] opakovaně dřevěnou latí do hlavy, odtáhl ho na dvůr na WC, kde na následky zranění zemřel. Dále pachatel prohledal celý domek a založil požár, kterým byla způsobena škoda asi 3 000 Kčs. Ve věci bylo zahájeno stíhání pro trestný čin vraždy.

Vyšetřuje KS SNB Brno.

Dne 11. srpna 1989 byl v Bruntále dán do vazby a je stíhán pro trestný čin pohlavní zneužívání [REDAKCE] /nar. 1962, bytem Olomouc, učitel ZŠ Světlá Hora, okr. Bruntál, člen SSM/. Jmenovaný v době od 5. do 8. srpna 1989 ve Vrbně pod Pradědem /okr. Bruntál/ v pionýrském táboře Závodů těžkého strojírenství Olomouc jako vedoucí oddílu děvčat jiným způsobem pohlavně zneužil 13 dívek ve věku od 11 do 14 let.

Vyšetřuje OS SNB Bruntál.

c/ Majetková trestná činnost

Ve dnech 11.-13. srpna 1989 bylo na území ČSSR hlášeno 165 případů krádeží vloupáním, z toho :

	do obchodů a restaurací	bytů	rekreačních objektů	motorových vozidel	ostatní	škoda celkem
ČSR	24	26	7	36	35	996 700
SSR	13	4	4	10	6	338 500
ČSSR	37	30	11	46	41	1 335 200

d/ Dopravní nehody leteckých, kolejových a silničních prostředků

Dne 11. srpna 1989 v 09.10 hodin v Jindřichově /okr. Bruntál/ řidič nákladního automobilu přepravujícího nakladač [REDACTED] /nar. 1953, bytem Město Albrechtice, okr. Bruntál/ narazil ramenem lžice do nosníku železničního nadjezdu. Nárazem došlo k posunutí nadjezdu o 30 cm a poškození železničního svršku. Ke zranění osob nedošlo. Celková škoda činí asi 300 000 Kčs. Na železniční trati ve směru Krnov - Olomouc došlo k výluce a jsou prováděna opatření k zajištění omezené přepravy, která potrvá asi 3 měsíce. Proti řidiči bylo zahájeno stíhání pro trestný čin obecné ohrožení.

Vyšetřuje OS SNB Bruntál.

Dne 11. srpna 1989 ve 21.38 hodin v Praze 10, řidič autobusu ČSAD Praha-závod 102, [REDACTED] /nar. 1959, bytem Praha 10/ nedal přednost v jízdě a střetl se s osobním autem řízeným [REDACTED] /nar. 1966, bytem Mukařov, okr. Praha-východ/. Při nehodě byl řidič osobního auta těžce zraněn a jeho dvě spolujezdkyně /občanky Španělska/ usmrceny. Na vozidlech vznikla škoda 60 000 Kčs. Řidičům byla odebrána krev na zkoušku alkoholu.

Vyšetřuje MS VB Praha.

Dne 12. srpna 1989 v 04.06 hodin u vjezdu do železniční stanice ČSD Oravský Podzámok /okr. Dolný Kubín/ narazil nákladní vlak vedený strojvedoucím [REDACTED] /nar. 1966, bytem Trstená, okr. Dolný Kubín/ do stojícího nákladního vlaku. Při nehodě byli dva členové vlakové čety lehce zraněni. Na lokomotivě, vagónech a železničním svršku vznikla škoda 181 000 Kčs. Nehodu zavinil výpravčí [REDACTED] /nar. 1959, bytem Hruštín, okr. Dolný Kubín/, který vpustil vlak na obsazenou kolej. Je stíhán pro trestný čin porušování povinnosti v provozu socialistické organizace. Provoz na trati je přerušen a přeprava cestujících je prováděna autobusy ČSAD.

Vyšetřuje OS SNB Dolný Kubín.

Dopravní nehody ve dnech 11. - 13. srpna 1989 :

	počet nehod	usmrceno osob	těžce zraněno osob	hmotná škoda v Kčs
ČSR	640	16	48	3 777 100
SSR	277	6	24	1 234 900
ČSSR	917	22	72	5 012 000

e/ Ostatní mimořádné události a závažná trestná činnost

Dne 11. srpna 1989 bylo v Chomutově zahájeno stíhání pro trestný čin nedovolené ozbrojování proti [REDACTED] /nar. 1938, německé národnosti, bytem Chomutov, skladník pohonných hmot Velkolomu ČSLA Ervěnice/. Jmenovaný měl v ilegálním držení 9 pušek, 4 revolvery, 3 pistole, 2 granáty a 56 kusů nábojů různých značek a ráží. Uvedené zbraně byly zajištěny při domovní prohlídce a budou zaslány k expertize.

Vyšetřuje OS SNB Chomutov.

Dne 11. srpna 1989 ve 22.00 hodin v obci Vepřová /okr. Žďár nad Sázavou/ manipuloval [REDAKCE] /nar. 1969, bytem Vepřová, kuchař/ s dosud neustanovenou výbušninou. Výbuchem mu byly odtrženy 4 prsty levé ruky a utrpěl popáleniny v obličeji. Je hospitalizován na oddělení plastické chirurgie nemocnice v Brně. Původ a druh výbušniny je předmětem vyšetřování.

Vyšetřuje OS SNB Žďár nad Sázavou.

Dne 12. srpna 1989 ve 22.30 hodin v Chomutově u restaurace Hvězda byl nstržm. SNB Petr HOŠEK /nar. 1964, bytem Jirkov, okr. Chomutov, IPS OO VB Chomutov/ při provádění kontroly občanů kubánské národnosti napaden nezjištěným pachatelem ze skupiny 20-30 kubánců, který mu způsobil těžké zranění s léčením asi 8 týdnů /otřes mozku a zlomenina dolní čelisti/. Ve věci bylo zahájeno vyšetřování pro trestný čin útok na veřejného činitele.

Vyšetřuje OS SNB Chomutov.

Dne 11. srpna 1989 v 06.00 hodin u záložního praporu PS ve Volarech /okr. Prachatice/ došlo k náhlé slabosti a následnému úmrtí voj. základní služby [REDAKCE] /nar. 1968/. Příčina úmrtí se zjišťuje.

Vyšetřuje VOP České Budějovice.

Dne 13. srpna 1989 v 04.20 hodin uskutečnily v úseku jednotky PS Mýtina /okr. Cheb/ dvě osoby proryv SH z ČSSR do NSR. Pravděpodobně se jednalo o občany NDR.

Vyšetřuje komise náčelníka HS PS OSH a velitele brigády PS Cheb.

Dne 13. srpna 1989 ve 12.35 hodin byl na úseku jednotky PS Záhor-ská Ves /okr. Bratislava-vidiek/ zadržen pro narušení SH do Rakouska a zpět vojín základní služby ČSLA Ján VIRT /nar. 1970, VÚ 5349 Mierovo/. SH překonal pod vlivem alkoholu a jako důvod uvedl nesouhlas s přemístěním a šikanování u útvaru.

Byl předán k útvaru 5349 Mierovo k dalšímu opatření.

Ve dnech 11. - 13. srpna 1989 zadrželi příslušníci PS pro přípravu a pokus o ilegální přechod státní hranice z ČSSR do Rakouska a NSR 4 občany ČSSR, 12 NDR a 1 PLR.

Hranici se socialistickým státem narušili 2 občané ČSSR, 3 PLR a 12 NDR.

Ze zájezdů organizovaných čs. cestovními kancelářemi do NSR, Rakouska, Francie a SFRJ se nevrátilo 7 občanů ČSSR.

Z emigrace v Rakousku a Anglii se vrátili 2 občané ČSSR.

5. Názory a nálady obyvatelstva

Mezi obyvateli Brna se vyskytují obavy rodičů, aby se jejich děti /učni a studenti/ nezúčastnily nějakých akcí organizovaných tzv. nelegálními strukturami k výročí srpnových událostí v Brně nebo Praze. Z tohoto důvodu zajišťují pro své děti lékařská potvrzení, aby nemusely v tomto období nastupovat na brigády a podobné akce. Občané hodnotí chystané akce tzv. nelegálních struktur jako provokace československé veřejnosti, které mají zjistit na kolik jsou schopny stranické a vládní orgány proti zúčastněným osobám zasáhnout. Řada občanů proto z obavy před eventuálními zákroky příslušníků Lidových milicí a SNB proti možným demonstracím odjíždí na víkend mimo Brno.

Pracující ČSD z Východoslovenského kraje vyjadřují nespokojenost s činností ROH a požadují vytvoření nového tzv. Odborového svazu dopravců, po vzoru bývalé "Federace lokomotivních čet". Konkrétně na železniční stanici Košice vedoucí posunu Anton TORMA požadoval vytvoření nové odborové organizace, která by lépe hájila zájmy železničářů. V lokomotivním depu ČSD Košice a Spišská Nová Ves mezi pracovníky pronikly zprávy, že takovéto nové odborové organizace /po vzoru bývalé "Federace lokomotivních čet"/ vznikly v Ústí nad Labem a v Liberci. Tyto informace vyvolaly mezi železničáři živé a v mnoha případech souhlasné diskuse a je předpoklad, že přerostou do organizovaných akcí. Situaci negativně ovlivňují prováděné organizační a kádrové změny spojené s úpravou mzdových předpisů, jako je tomu v železničním depu v Košicích, kde přestali proplácet prostoje strojvůdců ve výkonostních sazbách.

Dne 8.8.1989 se uskutečnila v k.p. Závodu těžkého strojírenství Martin, závod 08, středisko 9722, úseková schůze ROH, na které přednesl jeho pracovník Belo HUSKA /1944, vyloučen z KSČ/ rezoluci pod názvem "Rezoluce pracovního kolektivu odborového úseku střediska 9722, 13. ZO ROH". V rezoluci je kriticky hodnoceno mzdové a sociální zabezpečení a nevyhovující pracovní podmínky. V závěru je ultimativně požadováno, aby do 15 dnů začalo jednání o odstranění nedostatků, jinak že zastaví práci.

Zaměstnanci Fakultní nemocnice s poliklinikou v Brně hodnotí situaci v ČSSR jako dobrou ve srovnání s PLR, MLR a SSSR. Důvodem je doposud dobrá nabídka základních potravin. Přesto se vyskytují kritické názory na "neobjektivní informování československých sdělovacích prostředků". Kritická reakce byla rovněž na vystoupení generálního prokurátora ČSSR k otázce tzv. prokazování nabytí majetku. Pracovníci jednoznačně zastávají názor, že "poctivý člověk se tohoto zákona nemusí bát". Jeho přijetí brzdí pouze funkcionáři na vyšších funkcích. Konkrétní případy obohacování se funkcionářů využívají ke kritice opoziční síly.

Vedoucí pracovníci krajského studia Čs. rozhlasu v Brně zastávají jednoznačný názor, že v současné době je třeba tvrdě zasáhnout proti tzv. nelegálním strukturám. Zastávají názor, že všechny iniciativy nepřátel socialismu měly být zlikvidovány již v zárodku. Vyskytují se názory, že za současný neutěšený politický stav v ČSSR a zejména v PLR a MLR nese osobní zodpovědnost s. Gorbačov, který dal široký prostor nepřátelským seskupením.

Pracovníci PIKO CHEMING Pardubice požadují, aby události, které mohou mít negativní dopad na politické dění v ČSSR /v poslední době výzva "Několik vět"/, byly okamžitě veřejně analyzovány s jednoznačnými stanovisky a závěry příslušných orgánů. Za nežádoucí považují pouhou kritiku jevu, bez stanovení účinných opatření, konkrétní odpovědnosti osob a jejich po-

stihu. Tím by bylo možno zabránit planým diskusím a pochybnostem mezi pracujícími.

Pracovník Západočeských plynáren, provoz Rokycany, Miroslav KRAUS /1956/ nabádá spoluzaměstnance ke stávce. Jeho záměrem je vyhlásit stávku v případě zveřejnění dalších cenových úprav. Řada spoluzaměstnanců s jeho záměrem souhlasí. Obdobnou činnost v Útvaru ústřední správy spojů k.p. ŠKODA Plzeň vyvíjí Roman PLEŠR /1970, soustružník/, který otevřeně projevuje souhlas s vystoupením antisocialistických sil v lednu 1989 na Václavském náměstí v Praze s tím, že v případě obdobné situace on i další osoby se akce opět zúčastní.

Mezi zaměstnanci Oznamovací a zabezpečovací distance ČSD Zvolen přetrvává názor, že železničáři maďarské národnosti z okresů Rimavská Sobota, Lučenec a Veľký Krtíš vyvolávají nacionalistické tendence /v rozporu s platnými předpisy ČSD ve služebním styku odmítají hovořit slovensky/.

Obyvatelé okresů Rimavská Sobota a Veľký Krtíš kritizují vykupování základních potravin a dalších druhů zboží /cukr, rýže, obuv, oděvy, stavební materiál/ občany MLP. Rovněž tak ve velkém vykupují pohonné hmoty, které se tím stávají pro naše občany nedostatkovými. Čs. celní předpisy obcházejí častou frekvencí cest do ČSSR. Mezi horníky dolu Dolina ve Velkém Krtíši převládá názor, že ještě v tomto roce dojde vlivem situace v MLP a PLR v ČSSR ke zvyšování cen potravin.

